

klasse

VOOR OUDERS

Dit is Paul (12). Hij lijdt aan het syndroom van Down. Eén op 650 kinderen wordt ermee geboren. Wat doet u als hij u straks de weg vraagt?

- U voelt zich ongemakkelijk, denkt «wat zielig», neemt hem bij de hand en brengt hem waar hij moet zijn;
- U voelt zich ongemakkelijk, draait het hoofd, doet alsof u niks hebt gehoord en loopt weg;
- U voelt zich ongemakkelijk, legt hem de weg uit zoals u dat aan elk ander kind zou doen;
- U voelt zich helemaal niet ongemakkelijk, legt de weg uit en controleert of hij het begrepen heeft.

Als er een punker in de supermarkt rondloopt, kijkt iedereen hem na. Hij wordt aangestaard omdat hij zich anders gedraagt. Maar toch is hij een normale mens. Paul is succesvol geïntegreerd in zijn straat, zijn school, zijn dorp. Hij wordt niet nagekeken. Ze kennen hem.

Maar **«soms is Paul een punker»**, zeggen zijn ouders.

Sommige mensen kijken hem wél na. Ze kijken niet écht naar hem. Ze zien alleen de verschillen en gaan voorbij aan zijn kwaliteiten, talenten en gevoelens.

Paul groeit op in een gewoon gezin, in een gewone straat van een gewoon dorp. Hij zit in het zesde leerjaar van een gewone school. Zoals iedereen (ook uw kind) heeft hij iets speciaals. Paul is een

mongooltje. Hoe kijkt u naar andere mensen? Naar mensen met een handicap, naar een kansarme, een migrant...

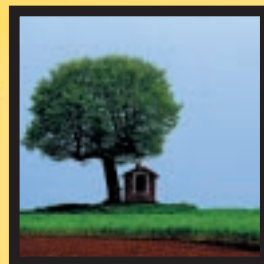
Krijgen ze evenveel kansen? Of blijft u hangen bij de verschillen die u ziet? Op pagina twee vindt u misschien de gelijkenissen die u nooit zag.

OVERLEGT U MET UW KIND? p. 4-5

PAUL GAAT NAAR EEN GEWONE SCHOOL p. 2-3

GRATIS OP STAP MET KLASSE p. 8

Juffrouw Mia Vandebroek:

«Hij kan ook koppig zijn»

Drie ochtenden is Juffrouw Mia met Paul bezig. Dat doet ze vrijwillig, omdat ze erin gelooft. «Voor rekenen en lezen heeft Paul zijn **eigen ritme**. We leren hem vooral wat later van pas kan komen. Paul zegt altijd dat hij boer wil worden, we leren hem dus bijvoorbeeld meten», zegt Mia. Ook de andere vakken bereidt Mia voor. Ze vereenvoudigt de leerstof, ze kopieert, knipt en plakt een leerboek bij elkaar. Ze werkt met beelden en structuren. Zo kan Paul ook tijdens de les geschiedenis of aardrijkskunde op zijn manier aanpakken. «Paul is sociaal, open en leergierig. Zijn klasgenoten stimuleren hem. Als hij koppig doet of geen zin heeft om zijn werk te maken, zeggen ze: allez Paul, je wil toch boer worden.»

Directrice Yvonne Van der Hoeven:

«Paul heeft de school veranderd»

«Eerst was er de angst voor het onbekende. De beslissing om Paul in de lagere school toe te laten is genomen door het hele team. Daar moet je met z'n allen achter staan of het lukt niet. Natuurlijk kan je met Paul niet alles bereiken wat je met 'gewone' kinderen kan bereiken. Sociale integratie en zelfredzaamheid zijn belangrijk. Maar de school mag ook geen vrijblijvende inhoudsloze aangelegenheid zijn. Juffrouw Mia werkt Paul voortdurend bij. Zonder haar zou het allemaal niet lukken. Ook voor Paul wordt een lesprogramma opgesteld en ook aan Paul worden eisen gesteld voor **gedrag, orde, netheid** en inzet. Daar verschilt hij niet van een ander. Dat is integratie. Paul heeft de school veranderd. We veroordelen leerlingen niet zo vlug meer, we dragen meer zorg voor iedereen. In elke klas zitten immers kinderen die speciale aandacht nodig hebben. Het zijn geen mongooltjes, maar Paul heeft ons wel de ogen voor hen geopend.»

U bent OOK geen

Hier hangen de filmsterren enkel aan de muur: Di Caprio en zijn Titanic en de helden van Windkracht Tien. In klas 6b zitten doodgewone kinderen: Silke, Maarten, Nina, Trixie, Wouter en alle anderen. En ook Paul (12). Hij kan wat minder dan zijn klasgenoten. Hij is een mongool.

Hettie (43) en Leon (44) Pasteels, ouders van Paul (12), Ellen (11), Marieke (8) en Matthijs (6):

«Ze kennen Paul overal»

«Toen Paul naar het eerste leerjaar ging, hadden we graag dat hij met zijn broer, zussen en vrienden uit de buurt samen kon opgroeien in de echte maatschappij waar alles veel harder is. Daarom zit hij in een gewone school. Vaak worden er voor kinderen met een handicap allerlei projecten opgezet en subsidies voorzien voor integratie. Maar meestal starten die pas vanaf 16-17 jaar. Dan heb je al veel kansen tot integratie gemist en gooi je veel geld weg. Natuurlijk moet je realistisch blijven en rekening houden met de capaciteiten van je kind. We weten dat er ouders zijn die niet voor onze oplossing kiezen. Paul kan toevallig wat minder. Wij zijn erg blij dat de school het wilde proberen. Paul gaat graag naar school. Hij leert er veel.» Integratie kan pas lukken als ouders en school samenwerken. Thuis moet Paul ook zijn taken maken, net als alle andere kinderen. Zijn ouders stimuleren hem voortdurend en leren hem zelfstandig zijn: de tafel dekken, douchen, naar de winkel gaan. En ook in het dorp kennen ze Paul: in de jeugdbeweging, in de supermarkt... «Samen leven, samen spelen én samen leren, dat is integratie. Schrap één van die elementen en je kan niet meer van integratie spreken», zegt Hettie.

Ouders van de klasgenoten:

«Natuurlijk heb je vragen»

Heel wat ouders van de klasgenoten van Paul zijn erg enthousiast. «Als ik zie hoe onze dochter daarmee omspringt en hoe zij Paul als een normaal kind behandelt, dan vind ik dat erg positief. Ook voor Paul is het belangrijk dat hij tussen gewone kinderen zit.» Maar het is duidelijk dat niet alle ouders even enthousiast zijn. «Zolang ons kind er maar **geen last** van heeft», vertelt een andere ouder. «Natuurlijk heb je heel wat vragen. Hoe moet dat nu? Zal mijn kind wel genoeg aandacht krijgen? Zal dat mongooltje de klas niet voortdurend storen? Maar ik voel wel dat mijn kind respect heeft leren opbrengen.»

«Vooral ouders met kinderen die zelf leerproblemen hebben, zoeken vlog een stok om mee te slaan. Hun kind kan niet mee omdat hij te weinig aandacht zou krijgen wegens Paul. Dat is natuurlijk niet zo», zegt directrice Yvonne Van der Hoeven. «Maar de stok is wel vlug gevonden.» Eén ouder heeft in al die jaren zijn kind van school weggehaald. Omdat Paul in de klas zat.

Deze tekst kwam tot stand dankzij de familie Pasteels en de school van Paul. Wie wil reageren stuurt zijn brief naar Klasse voor Ouders - Consciencegebouw, lokaal 5A20 - Jacquainlaan 165 - 1210 Brussel.

Toch kan hij de meeste lessen samen volgen met zijn leeftijdsgenoten. Dat kan dankzij de inspanningen van velen: zijn ouders, de leerkrachten, juf Mia, de klasgenoten en hún ouders. «Niet gemakkelijk, maar je hoeft er helemaal geen superman voor te zijn», zeggen ze.

filmster

Maarten, Trixie, Nathalie en de andere klasgenoten:

«We zullen hem missen, volgend jaar»

De klasgenoten zien Paul niet meer als een mongooltje.

Maarten: «Natuurlijk is Paul anders, maar toch dezelfde. Hij moet later toch ook kunnen leven tussen gewone mensen. Waar zou hij dat anders leren dan op onze school?»

Trixie: «Als ik in de familie zeg dat er een mongooltje in de klas zit, dan vragen ze wat die daar doet. Daar zijn toch speciale scholen voor? Dan antwoord ik dat hij bij ons op zijn plaats zit.»

Nathalie: «Als Paul kwaad en verdrietig is, begrijp ik niet altijd wat hij wil zeggen. Dat vind ik **spijtig**, want precies dan heeft hij ons erg nodig.» Of ze niet een beetje jaloers zijn op Pauls uitzonderingspositie? Sommige kinderen aarzelen. «Ik vind het soms wel vervelend, maar ik weet dat wat hij doet even moeilijk is voor hem», zegt Silke.

Paul is graag bij zijn vrienden van de klas. Volgend jaar gaan zij allemaal naar de secundaire school. Het is nog niet duidelijk wat met Paul moet gebeuren. Maar het staat vast dat hij nieuwe dingen zal moeten leren, nieuwe vrienden zal moeten maken. Net als iedereen.

Meesters Peter en Martijn, juf Griet en ex-juffen Hilde en Veerle:

«Niet één kind krijgt minder aandacht door Paul, integendeel»

«In de klas vraagt Paul niet overdreven meer aandacht. We behandelen hem zoveel mogelijk als de anderen. Het kan wel eens zijn dat hij met een probleem zit, maar normaal gezien moet hij zijn taken alleen kunnen afmaken», zegt juffrouw Veerle. «Je verandert als leerkracht wel als je een kind met een handicap in de klas hebt zitten», zegt Juf Hilde. «Het is een hele ervaring voor ons. Je leert dat lesgeven niet zo vanzelfsprekend is. Dat een uitleg die je doet daarom niet door iedereen wordt begrepen. Niet door Paul, maar misschien ook niet door andere kinderen. Je gaat kinderen anders zien. Niet één kind krijgt door Paul minder aandacht, wel integendeel.» «Dankzij Paul merk je eigenlijk hoe je er als leerkracht al die jaren doorvliegt, zonder rekening te houden met zwakkere kinderen. Als leerkracht ben je gemotiveerd omdat je niet alleen staat. Héél de school heeft ervoor gekozen en wil een stuk verantwoordelijkheid dragen», zegt juf Griet.

De leerkrachten zijn het erover eens. De sfeer in de klas is veranderd dankzij Paul. De kinderen hebben niet alleen minder vooroordelen tegenover kinderen met een handicap, er ontstaat ook een **andere sfeer** in de klas. Ze komen meer op voor elkaar, ze houden meer rekening met iedereen. «Maar het is niet altijd gemakkelijk. In het eerste leerjaar was de verstandelijke afstand met de kinderen in de klas kleiner dan nu. Paul heeft nog altijd veel structuur nodig en in een zesde leerjaar ben je toch geneigd de anderen wat meer vrijheid te geven», zegt meester Peter. Meester Hendrik geeft turnen: «Soms hebben klasgenootjes het wel moeilijk. Waarom worden fouten en zwakheden van Paul wel aanvaard, en die van mij niet? Vaak hebben die kinderen zelf ook problemen. Daar praten we dan over.»

**«Je vriend is een mongool»
«Ja, en dan?»**

Gewoon buitengewoon

In Vlaanderen bestaat het buitengewoon onderwijs naast het gewoon onderwijs. Bijna 4 % van alle leerplichtige kinderen zit in het buitengewoon onderwijs. Ze krijgen er onderwijs op hun maat, naargelang hun handicap. (type 1: licht mentale handicap; type 2: matig of ernstig mentale handicap; type 3: emotionele en gedragsproblemen; type 4: fysieke handicap; type 5: voor kinderen die wegens ziekte of zwakke gezondheid lang in een ziekenhuis moeten verblijven; type 6: blinden en slechtzienden; type 7: slechthorenden en doven; type 8: kinderen met ernstige leerstoornissen). Sinds 1983 bestaat er in Vlaanderen ook Geïntegreerd Onderwijs. Dat betekent dat sommige kinderen uit het buitengewoon onderwijs (vooral type 4, 6 en 7) naar een gewone school gaan, maar ondersteuning krijgen van leerkrachten uit het buitengewoon onderwijs. Momenteel gaat dat over 1202 kinderen. Ouders zijn niet verplicht om hun kind naar het buitengewoon onderwijs te sturen. Voor vele kinderen is dat wel een goede oplossing. Ons buitengewoon onderwijs beschikt over uitstekend personeel, de klassen zijn er kleiner enz... In sommige landen (Spanje, Scandinavië...) is er inclusief onderwijs. Dat vertrekt vanuit de idee dat een school mits extra hulp goed onderwijs kan verschaffen aan zoveel mogelijk leerlingen, ook kinderen met een handicap. Ook in Vlaanderen gaan stilaan meer stemmen op voor deze onderwijsvorm die in sommige gevallen gewoon naast het buitengewoon onderwijs kan bestaan.

Katrien blijft na schooltijd te lang hangen. Jessie wil haar haren laten verven. Bram heeft genoeg van de studierichting die hij heeft gekozen.

48

24 Katrien is v

12

OUDER 1:
«Als je vanaf morgen niet elke dag thuis bent om halfvijf, kom je tijdens het weekend niet meer buiten.»

Soms beslissen ouders hoe een conflict of meningsverschil wordt opgelost. Misschien zijn er huisregels (geen televisie terwijl we aan tafel zitten) of onderwerpen (roken, kledij...) waarover ouders niet willen overleggen met hun kind. Of vinden ze hun kind te jong en onervaren om zelf een juiste keuze te maken. Als ouders bepalen wat moet gebeuren zonder uitleg of overleg is de kans groot dat kinderen zich gaan verzetten. Ze houden zich niet aan de afspraak of omzeilen ze stiekem.

Katrien krijgt niet de kans om mee te denken, om mee beslissingen te nemen en om zelf keuzes te maken.

OUDER 2:
«Ik kan het toch niet blijven zeggen. Katrien moet het zelf maar weten.»
Soms bepaalt het kind wat er moet en mag. Misschien vinden de ouders het meningsverschil te onbelangrijk om er veel aandacht aan te besteden. Of is het belangrijker dat de sfeer in het gezin goed blijft. Of misschien vinden ouders het kind oud genoeg om zelf beslissingen te nemen.

Steeds toegeven aan kinderen is negatief voor hun ontwikkeling. Kinderen leren dan niet met de anderen rekening te houden. Katrien is gewoon om altijd haar zin te krijgen.

OUDER 3:
«Katrien, je weet wanneer je thuis moet zijn van school. Hoe komt het dat je te laat bent? Ik zou wel graag een aantal afspraken met je maken.» En dan volgt een gesprek waar ieder zijn zeg kan doen.

Bij conflicten en meningsverschillen kunnen ouders en kinderen samen overleggen en tot afspraken komen. Kinderen houden zich dan gemakkelijker aan de regels en de gemaakte afspraken. Ouders en kinderen zijn samen verantwoordelijk voor de gekozen oplossing. Kinderen voelen dat ouders rekening houden met hun mening en wensen. Ze houden dan ook makkelijker rekening met hun ouders. Daarnaast ziet het kind dat conflicten kunnen worden opgelost door overleg.

Katrien leert nadenken over mogelijke oplossingen waar iedereen gelukkig mee is. En ze leert praten over de dingen die haar bezighouden (in plaats van iets stiekem te doen of te zeuren tot zij haar zin krijgt).

Deze tekst is gebaseerd op het boek «Praten met kinderen - een boek voor ouders en andere opvoeders» van Nicole Van As en Jan Janssens. Het boek is uitgegeven bij Garant, kost 385 fr. en is verkrijgbaar in de boekhandel. Klasse geeft vijftig exemplaren weg. Aan ouders die ons uitleggen wat een conflict was en hoe ze het met hun kinderen (al dan niet met succes) hebben aangepakt. Schrijven naar Klasse voor Ouders (overleg) - Consciencegebouw, lokaal 5A20 - Jacquainlaan 165 - 1210 Brussel.

Rino wil met de fiets naar school. Tina is boos omdat ze strafwerk heeft gekregen op school. Geert wil naar de eerste klasfiuf. Rolf wil niet met zijn ouders mee op vakantie...

Toestanden of situaties die in elk gezin kunnen zorgen voor conflicten of meningsverschillen. We kunnen de problemen natuurlijk netjes

parkeren.
Maar misschien ook de tijd nemen om met de kinderen te onderhandelen, te overleggen. Ze houden zich dan makkelijker aan regels en afspraken. En ze leren tegelijkertijd zélf conflicten oplossen.

«De laatste tijd komt Katrien vaak later van school thuis dan het afgesproken uur. De eerste keer was dat tien minuten. De tweede keer was ze een half uur te laat. Maar gisteren hebben we een uur op haar zitten wachten.»

Hoe reageert u?

60

72

wee te laat

"Elk kind moet in staat gesteld zijn z'n eigen mening te vormen, het recht die mening vrijelijk te uiten in alle aangelegenheden die het kind betreffen, waarbij aan de mening van de kind passend belang wordt gehecht in overeenstemming met zijn of haar leeftijd en rijpheid."
(Verdrag inzake de Rechten van het Kind, art. 12)

STAP 1 : Bespreek het probleem

Ouder 3: «Op zich vind ik het natuurlijk niet erg dat je wat te laat bent. Maar je begrijpt toch dat we vlug ongerust zijn. Vroeger was je altijd op tijd thuis. Je bent nu wel wat ouder, maar we mogen toch ongerust zijn, hé.»
Katrien: «Ik wacht altijd op Jessie. Vorig jaar zaten we in dezelfde klas. Nu blijven we aan de schoolpoort wat kletsen. Over de dingen die die dag gebeurd zijn. Soms schrik ik zelf hoe laat het is als ik op mijn horloge kijk. Na een lange dag op school wil ik echt met Jessie praten. We hebben zoveel te vertellen.»

Ouders en kind gaan na wat het probleem precies is. Ze geven beiden hun mening over het onderwerp. Wat denken ze, wat willen ze? Zo is het voor iedereen duidelijk waar het over gaat.

Twee dingen zijn belangrijk: luisteren naar wat de andere zegt en de eigen mening duidelijk weergeven.

Luisteren naar wat de andere zegt. Hoe tonen ouders dat ze aandacht hebben voor het verhaal van hun kind, dat ze naar hun kind willen luisteren?

- een goede luisterhouding (kijk het kind aan, onderbreek niet voortdurend)
- vraag om meer informatie («Wie zei dat?», «Wat heb je toen gedaan?»)
  - leef mee met de gevoelens van het kind (maak geen flauwe grapjes waardoor u zijn enthousiasme of verdriet onderuit haalt)
  - reageer niet impulsief («Hoe is dat in godsnaam mogelijk!»)

Je eigen mening of wensen duidelijk weergeven. Als ouders een probleem al zelf op een geïrriteerde, negatieve manier brengen, is de kans groot dat het kind ook negatief doet.

- beschrijf heel duidelijk wat voor u het probleem is
  - wees rustig en vriendelijk
  - veroordeel gedrag, niet de persoon
    - toon begrip voor zijn gedrag
    - ga niet op zoek naar een zondebok
    - heb het over één probleem tegelijk
    - zoek een geschikt moment
  - geef opbouwende kritiek: welk gedrag wil je zien?
  - stel geen overbodige waarom-vragen
  - hou het kort

STAP 2 : Bedenk mogelijke oplossingen

- «Vraag aan Jessie of ze na school hier thuis even binnenspringt.»
- «We leggen het afgesproken uur vast op 17 uur.»
- «Op vrijdag moet je pas om halfzes thuis zijn.»
- «Je kan thuis met Jessie telefoneren.»
- «Zeg ons 's morgens gewoon als je denkt dat je 's avonds wat later zal zijn.»
- «Dinsdag en donderdag ben ik om vijf uur thuis. De andere dagen om halfvijf.» (...)

Het is niet altijd gemakkelijk een goede oplossing te bedenken waar iedereen het mee eens is. Bedenk verschillende oplossingen.

- voorkom dat één iemand de oplossingen bedenkt
- zorg voor zo veel mogelijke oplossingen
- gebruik uw fantasie
- spreek nog geen oordeel uit over de oplossingen («Maar dat lukt toch nooit!»)
- sta geen kritiek, verwijten of vijandigheid toe («Jij bent niet meer van deze tijd»)
- bedenk mogelijke straffen en beloningen (voor als de gemaakte afspraak al dan niet wordt gerespecteerd)
- schrijf alle suggesties op

STAP 3 : Kies een oplossing

Katrien: «Op dinsdag en donderdag wat later, dat zie ik wel zitten.»

Ouder 3: «OK, maar als jij je niet houdt aan onze afspraak, ben je weer elke dag om halfvijf thuis.»

Lees de lijst door - schrap wat niet haalbaar is - zet per oplossing voor- en nadelen op een rijtje - neem een beslissing - maak concrete afspraken over de uitvoering - zet de oplossing en de afspraken op papier.

Is de oplossing haalbaar?

Wordt het probleem werkelijk opgelost met deze oplossing?

Zijn ouders en kind tevreden met de oplossing?

STAP 4 : Beoordeel de gekozen oplossing

Na verloop van tijd kan u eens nagaan of de gekozen oplossing wel de goede is. Waarom heeft ze al dan niet gewerkt? Ging iedereen wel akkoord met de keuze? Ouders en kinderen kunnen de gekozen oplossing wijzigen of een nieuwe bedenken.

Jos is computervader...

«Ik wil wel eens met iets totaal anders bezig zijn dan mijn normale dagtaak», vertelt Jos Mellebeek, vader van Kim (11) en Sam (10). Hij is kinesitherapeut. Iets anders is voor hem de computer. Jos doet de lay-out van het kleuterschoolkrantje en van affiches en uitnodigingen voor activiteiten op school. «Het is prettig om te doen. Met enkele ouders houden we ons ook bezig met de computer op school. We hebben voor de kleuters een bord met pictogrammen gemaakt en we proberen nu een uitleendienst voor computersoftware uit te werken. We hebben een info-avond georganiseerd voor de ouders. Dat was een groot succes. Veel ouders hebben zelf geen computer, maar willen wel weten wat hun kinderen ermee aankunnen.»

Directeur Jos Rens koos ervoor in elke klas een computer te installeren. «Ik had liever geen aparte computerklas. Nu is de computer een deel van elke schooldag.» Hij is heel blij met de samenwerking. «Ik heb heel veel hulp, we begrijpen elkaar en het klikt.»

We stappen binnen in de kleuterklas. Thomas (5) klampt zich enthousiast aan Jos' benen. «Ik werk niet echt met de kinderen in de klas, maar ze kennen me wel», lacht Jos, terwijl hij Thomas loswrikt. «In het begin, of bij een nieuw spel, leg ik uit hoe het moet», zegt juf Rina, «maar daarna kunnen ze zelf verder.» Ellen (3) volgt aandachtig op het scherm. «Dit is hun wereld», zegt Jos. «Zij springen heel creatief en spontaan met de computer om. Het zijn de volwassenen die er soms nog moeite mee hebben.»

U kent ouders die actief in het schoolgebeuren betrokken zijn? Of u bent zelf zo'n ouder? Stuur uw gegevens naar Klasse voor Ouders - Consciencegebouw, lokaal 5A20 - Jacquainlaan 165 - 1210 Brussel.

5 Uw eerste keer: Internet

Steeds meer gezinnen in Vlaanderen zijn op Internet aangesloten. Internet kan u het best vergelijken met een immense verzameling van bibliotheken die met elkaar verbonden zijn. Een zoekrobot helpt u de weg te vinden in deze nieuwe wereld. Vooral jongeren zijn gek van het nieuwe medium. Ook op school leren ze ermee omgaan. Hier en daar ergert een ouder zich (soms letterlijk) blauw aan de telefoonrekening.

Zin in een veilig surfpartijtje? Kom dan eens op de Klasse-site kijken. U hoeft thuis niet echt een aansluiting te hebben, elke bibliotheek heeft er een. Op het URL-adres www.klasse.be komt u in de wonderlijke wereld van Klasse binnen. U vindt er de drie Klassen (voor ouders, leerkrachten en jongeren). Een robot zoekt voor u in de Archieven wat u wil weten over onderwijs en opvoeding. Bovendien kan u op het Forum met alle leerkrachten en anderen discussiëren over hete hangijzers in onderwijs. Deze maand is dat onder andere lastige leerlingen, roken, het kennisdebat. Of win 1000 fr. met de wekelijkse prijsvraag (voor de kinderen het doen). U wil eens proberen? Altijd welkom.

De volgende Klasse voor Ouders verschijnt op 15 mei. Meteen het laatste nummer van dit schooljaar. U kan er niet naast kijken!

3 [Scholen werken samen]

Het komt wel eens voor dat scholen leerlingen na de eerste graad secundair onderwijs oriënteren naar de studierichtingen die ze zelf organiseren. Ook al zitten de leerlingen daar niet echt op hun plaats. Wie in een school voor algemeen secundair onderwijs begint, maar interesse heeft voor techniek, krijgt niet altijd de gepaste aanmoediging om in het technisch onderwijs de studierichting te kiezen die hem het best ligt. Scholen verliezen immers niet graag leerlingen. Elke leerling telt namelijk mee voor de werkingstoelagen.

Tegen volgend schooljaar echter worden secundaire scholen aangemoedigd om vrijwillig samen te werken in een scholengemeenschap. Dit soort samenwerking kan een meer correcte leerlingenoriëntering mogelijk maken. Een scholengemeenschap zorgt namelijk voor een evenwichtig onderwijsaanbod. Dat bestaat ten minste uit een eerste leerjaar A en B, een tweede leerjaar en een beroepsvoorbereidend leerjaar, een tweede en derde graad algemeen secundair onderwijs (ASO) met drie opties, een tweede en een derde graad technisch secundair (TSO) en beroepssecundair onderwijs (BSO) met twee studiegebieden. Alle onderwijsvormen zijn dus aanwezig in een scholengemeenschap.

10 / 10

7 Op schoolreis

Het is niet gemakkelijk om de ideale schoolreis uit te stippen. Kinderen willen uitdaging en ontspanning en tegelijkertijd moet de schoolreis een studiereis zijn. Een reportage in Klasse voor Leerkrachten maakt duidelijk dat er nieuwe trends zijn in de schoolreiswereld. Of die allemaal toe te juichen zijn, is zeer de vraag. Een overzicht.

Het moet avontuurlijk. Sneller, hoger, gevaarlijker. De leerlingen willen klimmen, op overlevingstocht, snowboarden, raften, carten, vlotten bouwen en paintballen. Dat kost vaak veel geld. Grote manifestaties en events zijn in trek. Pennenzakrock op het einde van het schooljaar bijvoorbeeld trekt veel volk (25.000 leerlingen). Gelukkig mag het ook creatief, actief en "anders". Als de leerlingen zelf iets kunnen doen wordt het leuker. Een alternatieve zoektocht in de stad, doe-activiteiten in musea, meehelpen in een natuurreservaat enz. Pretparken blijven "in". In Bobbejaanland is het aantal leerlingen dat er op schoolreis komt in vijf jaar tijd verdubbeld. De leerlingen zijn verwend. Voor velen is reizen niets bijzonders meer. Er moeten minstens een koelkast en video in de bus. Tijdens de trip moeten de gordijntjes dicht: de film is belangrijker dan het landschap. Het wordt duur. Dat zorgt voor grote druk op de ouders en voor een hele resem nevenactiviteiten op scholen om geld in te zamelen.

Elke schoolreis staat of valt met een goede voorbereiding en begeleiding. Soms worden de leerlingen alleen maar 'gedropt' (in een speeltuin, pretpark of museum). Vaak maken leerkrachten en leerlingen er samen werk van. Dan is de schoolreis prettig én leerrijk.

[Infolijn] 1

U weet niet tot wie u zich moet wenden voor een bouwpremie. U had graag meer informatie over een subsidie voor een zonnepaneel. Hoe kan u de kwaliteit van het zwembad in uw buurt laten controleren? Is een vaccinatie tegen de rode hond verplicht? Het is niet altijd makkelijk om de juiste persoon te vinden die u kan helpen. De Vlaamse Infolijn brengt daar nu verandering in. Op het gratis nummer 0800-30201 zoekt men voor u de dienst bij de Vlaamse overheid waar u met uw probleem terecht kan. U bent dus op twee telefoons verwijderd van het antwoord op uw vraag. Voor vragen over onderwijs bestond al een gratis nummer. Dat van de Infolijn van het departement Onderwijs: 0800-30203. Daar kan u terecht met vragen over studietoelagen, schooladressen, rechten en plichten van ouders, studierichtingen en alles wat met de school van uw kinderen te maken heeft. Geen van beide infolijnen zijn klachtenlijnen. Als u over de werking van de administratie waar u terecht komt niet tevreden bent, kan u zich richten tot de Vlaamse ombudsman. Die kan u bereiken op tel 02-552 98 98 (Bernard Hubeau).

6 «Weer 100 fr.»

«Cultuur is iets voor grote mensen. En als een leerkracht met zijn kinderen naar het theater, de bibliotheek, een poppenspel of wat dan ook gaat, is dat omdat hij dat liever doet dan lesgeven.» Natuurlijk weet u dat dat niet waar is. Maar vele ouders klagen wel als de school centen vraagt voor een toneelstuk, muziek- of dansvoorstelling... Een kind leert niet enkel binnen de vier muren van een klaslokaal. En niet alleen van de leerkracht of uit een boek. Cultuur helpt kinderen omgaan met hun eigen gevoelens en die van anderen. Het stimuleert hun fantasie en inlevingsvermogen. Daarom gaan zoveel scholen met hun leerlingen naar theater, muziek, dans, een tentoonstelling of de bibliotheek. Meestal doen ze er in de klas nog iets actiefs mee. Misschien kan u dat thuis ook eens proberen in plaats van alleen een opmerking te maken over het geld. Zo krijgt cultuur een plaats thuis én op school. **Een smaakmaker:** 50 gratis gezinskaarten voor Het Bangedierenbos in HETPALEIS in Antwerpen. Een Alice-in-Wonderland-achtig avontuur voor kinderen vanaf vijf jaar. Een bangelijk-leuke voorstelling vol konijn en klank en zonder ondertitels.

De voorstellingen vinden plaats tussen 24 april en 9 mei (telkens op zaterdag, zondag en woensdag om 15 uur.) Wie kans wil maken op een gratis gezinskaart, moet er als de kippen bij zijn. Stuur een kaartje (en vertel ons waarom u zo graag wil gaan) naar **Klasse voor Ouders (THEATER) - Consciencegebouw, lokaal 5A20 - Jacqmainlaan 165 - 1210 Brussel.** Vermeld duidelijk wanneer u wil gaan en met hoeveel u komt (alleen gezinsleden). Wie wint krijgt een uitnodiging, de kaartjes liggen dan klaar aan de kassa. HETPALEIS heette vroeger het Koninklijk Jeugdtheater en ligt op het Theaterplein (aan de «vogeltjesmarkt») in Antwerpen. Parkeren kan in de kelders van het theater. HETPALEIS ligt op 10 minuten stappen van het centraal station.

Met de sticker 'Een mens met Klasse' geeft u uzelf niet alleen een originele eretitel, soms wordt u er ook extra mee verwend. Vraag dat maar aan Naomi Seghers uit Dilbeek of Wannes Dierynck uit Geluwe. Zij winnen een boeken- of cdbon van 1000 fr. Wil u ook zo'n sticker? Vraag er gratis een of meer aan bij Klasse voor Ouders (STICKER) - Consciencegebouw, lokaal 5A20 - Jacqmainlaan 165 - 1120 Brussel.

4 Help (4)

Vierde aflevering in onze zoektocht naar zelfhulpgroepen. Mensen die misschien met hetzelfde opvoedingsprobleem worstelen als u en die kunnen helpen, ondersteunen of alleen al wat begrip opbrengen.

Uw kind is zwaarlijvig?

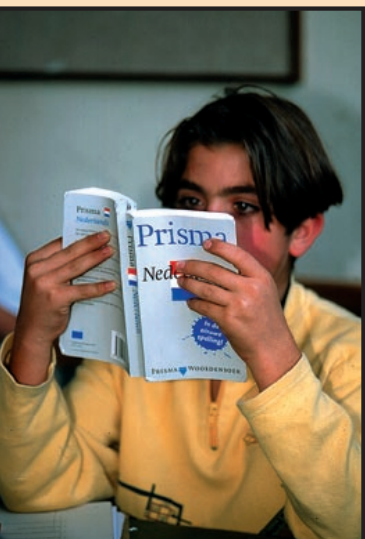
Eén schoolkind op vijf is te dik. De jongste twintig jaar is het aantal Vlaamse kinderen dat lijdt aan zwaarlijvigheid verdubbeld. Twee op drie van die kinderen worden ook zwaarlijvige volwassenen. Zij lopen meer risico op o.a. hart- en vaatziekten, hoge bloeddruk en bepaalde kankers. *Vzw Obesitas* geeft informatie naar een breed publiek over zwaarlijvigheid en hoe dit te verhelpen.

Obesitas - Bunderbeeklaan 19 - 2950 Kapellen - tel 03-664 17 12 - fax 03-665 12 30.

Uw kind is hoogbegaafd?

Ze kunnen vroeger schrijven en rekenen en vinden elke uitdaging die de leerkracht in de klas aanbiedt een flauw kinderspelletje. Ze worden moeilijk in de klas, brutaal, soms zelfs agressief. 2 à 3 % van alle kinderen is hoogbegaafd. Op school worden ze moeilijk begrepen en anderen bekijken hun ouders vlug als verwaand. *Bekina* richt zich tot hoogbegaafde kinderen, hun ouders, leerkrachten en opvoeders. De vereniging brengt mensen samen, maar informeert ook leerkrachten hoe ze in de klas met hoogbegaafden kunnen omgaan.

BEKINA - Jan Olieslagersstraat 36 - 2100 Deurne - tel 03-322 71 27.

«B este K lasse,

'L ezen is helemaal niet leuk', hoorde ik ongeveer anderhalf jaar zeggen toen ik met mijn kinderen de bibliotheek binnenstapte. Een boek kwam hun voetbalspel, dagelijkse klimpartij in de bomen en gestoei met de honden verpesten. Maar... het moest van mama. Even liet ik hen dit grote, onbekende gebouw ontdekken. Daarna koos ik samen met hen een boek uit. Niet te dik, maar toch leuk en natuurlijk beslisten we samen welk voorleesboek mee naar huis ging. Elke avond las ik enkele bladzijden voor en daarna vertelden zij mij wat die dag in hun boek gebeurd was. We leefden met elkaars verhaal mee en... het werd best leuk. De jongens hebben nu de smaak te pakken.»

Nelly B aeten, ouder

2 Vakantie voor 20.000 fr.

Nog op zoek naar het antwoord op de quizvraag in het maartnummer? We spelen al opnieuw voor een vakantiebon van 20.000 fr. voor een arrangement uit de brochure «Vlaanderen Vakantieland». Het hoeft niet allemaal kommer en kwel te zijn in onderwijs. Zeker niet als uw kind een goed exemplaar heeft van het zevenletterwoord dat we nu zoeken.

De eerste letter is de laatste letter van een mannetjesvarken.

De tweede letter is de tweede letter van de streek in Vlaanderen waar het kasteel van Horst zich bevindt (zie deze Klasse).

De derde letter is de eerste letter van de naam van de rode teletubbie.

De vierde letter is de eerste letter van de boomsoort die u maakt met de volgende letters LOPPERUI.

De vijfde letter is de enige letter in het alfabet waar je zonder ingreep een cijfer kan van maken.

De zesde letter is de laatste letter van de familienaam (tevens artiestennaam) van de zangeres die België vertegenwoordigt op het Eurovisie Songfestival.

De zevende letter is de eerste letter van het aantal werken van Rob Vanoudenhoven.

Stuur uw antwoord vóór 15 mei op een briefkaart naar Klasse voor Ouders - Consciencegebouw, lokaal 5A20 - Jacqmainlaan 165 - 1210 Brussel.

8 [Verkiezingen]

Volgend schooljaar worden de vertegenwoordigers van de lokale schoolraad of participatieraad opnieuw verkozen. In zo'n raad zit ook een vertegenwoordiger van de ouders. Met de leerkrachten en de directeur zit hij regelmatig samen om het beleid van de school uit te stippelen. Ouders worden hier niet altijd ernstig genomen: «Je moet er niet naar luisteren, wat kennen zij daar nu van?» Al bijna drie jaar probeert Klasse voor Ouders de betrokkenheid van ouders bij de school te verhogen. Dat doen we door informatie te verschaffen over school, onderwijs en opvoeding. Natuurlijk kan het niet de bedoeling zijn dat iedereen in zo'n raad gaat zitten. Maar wel dat er meer kandidaten zijn en vooral dat de kandidaten beter geïnformeerd zijn. Zo worden ze door de school niet langer bekeken als vijfde wiel aan de wagen. Misschien kan u op school eens navragen wanneer die verkiezingen plaatsvinden én met de ouders van de school een duidelijk signaal stellen dat u die verkiezingen belangrijk vindt.

Ouders die op zoek zijn naar vorming of meer willen weten over de rechten en plichten van een participatieraad of lokale schoolraad nemen contact op met: *Koepel van Ouderverenigingen van het Officieel Gesubsidieerd Onderwijs (KOO-GO) - Ravensteingalerij 27 bus 8 - 1000 Brussel - tel 02-512 88 74 - fax 02-502 12 64. Raad voor Ouders van het Gemeenschapsonderwijs (ROGO) - Schoonmeersstraat 26 - 9000 Gent - tel 09-242 01 68 - fax 09-242 01 69. Vlaamse Confederatie van Ouders en Ouderverenigingen (VCOV) - Guimardstraat 1 - 1040 Brussel - tel 02-511 65 05 - fax 02-514 33 21. KWB-KAV Onderwijsdienst - Lakensestraat 76 - 1000 Brussel - tel 02-210 88 24 - fax 02-210 88 00.*

